

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 103/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Prover, s. r. o.**, FMFI UK, Mlynská dolina, Bratislava, IČO 35 800 020, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou – Ján Buroci, s. r. o., Za Šestnástkou 17, Spišská Nová Ves, IČO 50 663 160, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Buroci, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo 116/2020 z 27. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 24. januára 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 9 Cdo 116/2020 z 27. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v procesnom postavení žalobkyne žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) domáhala zaplatenia sumy 31 350,88 eur. Okresný súd rozsudkom č. k. 18 C 100/2015 z 29. marca 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľky zamietol.

3. Proti rozsudku okresného súdu o zamietnutí žaloby podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 9 Co 209/2017 zo 4. júla 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že prvoinštančné rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktoré bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako neprípustné odmietnuté.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: *„Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a to spôsobom vymedzeným v § 432 až § 435 CSP... Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky... Právna otázka, na vyriešenie ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).“*

Najvyšší súd zároveň poukázal, že súbežné uplatnenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP v rámci jednej právnej otázky je z logiky veci vylúčené. V tejto súvislosti odkázal na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 Obdo 42/2018 z 21. augusta 2018 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 9/2018 pod R 83/2018.

Najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol: *„Odvolací súd (zhodne so súdom prvej inštancie) vychádzali pri zamietnutí žaloby z toho, že žalobcovi sa v spore nepodarilo preukázať v podstate naplnenie ani jednej zo zákonných podmienok vzniku zodpovednosti za škodu. Len kumulatívne naplnenie všetkých troch podmienok [1/ protiprávny úkon (právny delikt), 2/ škoda a 3/ príčinná súvislosť medzi právnym deliktom a škodou] môže založiť zodpovednosť za škodu. Dovolateľka uplatnením dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 CSP sa pokúsila spochybníť záver odvolacieho súdu len vo vzťahu k jednej z troch podmienok zodpovednosti za škodu (existencii protiprávneho úkonu), v uvedenej právnej situácii potom nastolená právna otázka nie je spôsobilá naplniť procesnú premisu, že na jej vyriešení odvolací súd založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, lebo ani jej prípadným zodpovedaním v súlade správnym názorom dovolateľky by nedošlo k spochybneniu správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Na tomto závere nič nemení ani okolnosť, či predmetná právna otázka (ne)bola v priebehu konania súdmi posudzovaná.“*

II. Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti predovšetkým nesúhlasí s najvyšším súdom a jeho posúdením dovolania ako procesne neprípustného. Podľa jej názoru podmienky prípustnosti boli podaným dovolaním splnené a najvyšší súd sa preto mal dovolaním meritórne zaoberať. Podľa sťažovateľkinho názoru najvyšší súd pristúpil k posúdeniu jej dovolania príliš formalisticky.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo jej dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietnuté, keďže v dovolaní absentovali dôvody vymedzené spôsobom podľa § 431 až § 435 CSP.

7. Otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 119/2021, II. ÚS 383/2019).

8. Sťažovateľka namietané porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodňuje predovšetkým nesprávnou aplikáciou § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP a § 431 až § 435 CSP dovolacím súdom v súvislosti s posudzovaním dovolania.

9. Sťažovateľka v súvislosti s § 421 ods. 1 písm. b) CSP (právna otázka v praxi ešte nebola vyriešená) právnu otázku v dovolaní vymedzila: *„či ponechanie značnej finančnej hotovosti vo výške 31.350,88 Eur v neuzamknutej pokladnici za stavu, že kľúč od tejto pokladnice konateľ ponechá u tretej osoby bez akéhokolvek záväzkového vzťahu k obchodnej spoločnosti, je alebo nie je porušením konateľa konať s odbornou starostlivosťou.“*

10. Najvyšší súd na sťažovateľkou vymedzenú právnu otázku reagoval tak, že ju považoval iba za parciálnu v nadväznosti na podmienky vzniku zodpovednosti za škodu (bod 18 napadnutého uznesenia). Z napadnutého uznesenia ani zo samotného dovolania (ktoré bolo prílohou ústavnej sťažnosti) nevyplýva žiadna ďalšia relevantná argumentácia vo vzťahu k preukazovaniu a podmienkam zodpovednosti za škodu, resp. vo vzťahu k záverom odvolacieho súdu.

11. Pokiaľ ide o uplatnenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (odklon od rozhodovacej praxe), ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v dovolaní a obdobne aj

v ústavnej sťažnosti síce citovala z rozhodnutí najvyššieho súdu č. k. 4 Cdo 46/2009 z 30. júna 2010 a č. k. 5 Cdo 196/2009 z 22. septembra 2010, avšak žiadnu relevantnú argumentáciu okrem nesúhlasu o odklone odvolacieho súdu od ustálenej praxe dovolacieho súdu nepredniesla.

12. Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietala, že najvyšší súd by v posudzovaní prípustnosti dovolania nemal postupovať príliš formalisticky, pričom citovala z nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 336/2019 z 9. júna 2020, ústavný súd dodáva s ohľadom na samotné dovolanie sťažovateľky, že „*schopnosť autenticky porozumieť dovolateľovi*“ nemôže byť bezbrehá. Inak povedané, nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo dovolateľ povedal (m. m. I. ÚS 336/2019).

13. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom dovolacieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o nesprávnom právnom posúdení veci a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, IV. ÚS 33/2020).

14. Po preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup a jeho závery mohli zakladať dôvod na jeho zásah do namietaného uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je ako celok z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu

: